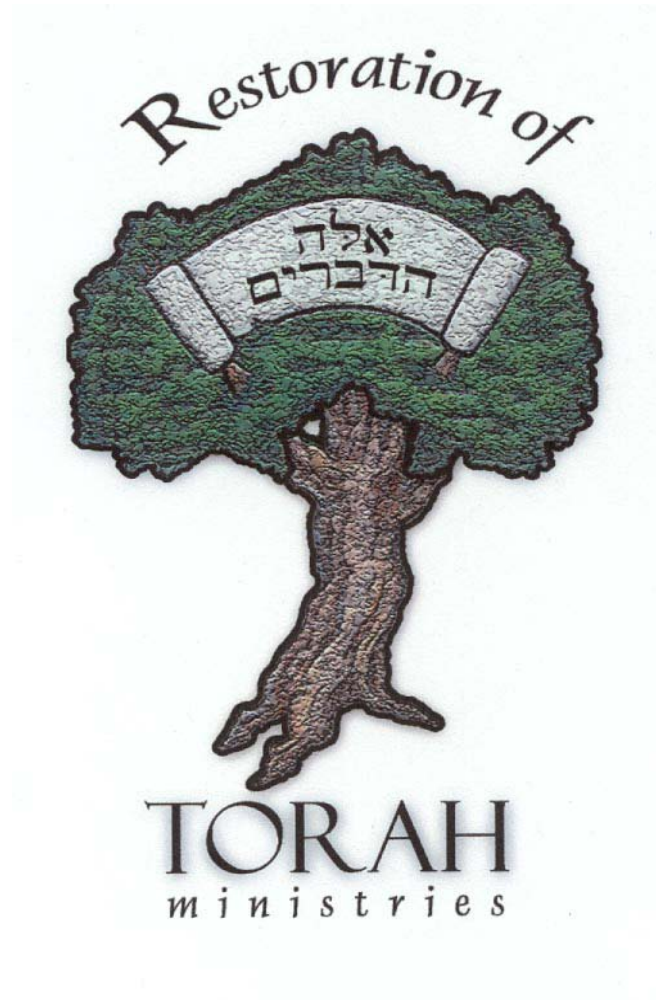

MISHPACHAH BEIT MIDRASH

—HET FAMILIE STUDIEHUIS—
STUDIE VAN DE PARASHAT HASHAVUAH DOOR
THEMATISCHE ANALYSE

Welkom bij Mishpachah Beit Midrash, het Familie StudieHuis. Elke Shabbat komen we samen in ons huis en bestuderen de Geschriften, in het bijzonder de Torah. Het is een leuke tijd van openbaring ontvangen van de Ruach HaKodesh (Heilige Geest). Iedereen doet mee—volwassenen en kinderen—als we het Parashat HaShavuah (wekelijkse Parashah) schema volgen. We wijden ons aan het bestuderen van de Torah omdat de Torah de fundatie voor de hele Schrift is. Derhalve zal een grondiger inzicht in de Torah ons helpen om de rest van de Tanakh (O.T.) en de Brit Chadasha (N.T.) beter te begrijpen. Bovendien, zoals Yeshua zelf verklaarde, onderwijst de Torah over Hem. Dus bestuderen we de Torah opdat we dichterbij Yeshua, het doel van de Torah, zouden kunnen komen.

Als gelovigen in de Messias hebben we de schat aan wijsheid der wijzen van Israël ontdekt. Deze mannen, die zich toegewijd hebben aan het bestuderen van de Torah, hebben ons een rijk erfgoed nagelaten. Deel van dat erfgoed is een unieke studiemethode om te leren en de Schrift te interpreteren. Dit wordt thematische analyse genoemd. In thematische analyse zoeken we naar de onderliggende thema's/topics van elke passage in de Schrift. Door het bestuderen van Schriftverzen, verwant door een gemeenschappelijk thema, lijn per lijn en regel per regel onder de loep te nemen, opent de Schrift zich voor ons op een unieke manier, die duidelijk door de Ruach HaKodesh geïnspireerd is. Passages die voorheen raadselachtig leken, beginnen zinvol te worden en verschillende niveaus van wijsheid en begrip ontvouwen zich voor onze ogen.

Thematische analyse van de Schrift is gebaseerd op de volgende constructies:

- 1) Mozes schreef de Torah als vijf *afzonderlijke* boeken zoals de Ruach HaKodesh hem inspireerde.
- 2) Aangezien Adonai hem deze woorden liet afscheiden in vijf afzonderlijke boeken, veronderstellen we dat elk boek een unieke boodschap of thema had.
- 3) Binnen elk boek zijn de woorden geschreven met twee paragraaf-lijkende onderverdelingen die de woordstroom onderbreken.
- 4) Aangezien Adonai Moshe gebod de individuele boeken te verdelen in kleinere paragraaf-lijkende porties of *Parshiot*, veronderstellen we dat elke Parsha als een afzonderlijk onderdeel geschreven werd, want elk van deze Parsha's probeert een unieke gedachte, thema, beeldvorming of bewustmaking over te brengen.

Bijgevolg denken wij, aangezien Adonai deze onderverdelingen inspireerde, dat ze **ZEER** belangrijk zijn. We gebruiken deze Godbeademde verdelingen als basis voor onze thematische analyse van de Schrift. Eens je begint met het thematisch interpreteren van de Schrift zal je onmiddellijk **ZIEN** dat Adonai Zijn woorden schreef op een manier die overeenstemt met de intentie dat ze zo thematisch zouden worden geïnterpreteerd.

Hier is een voorbeeld van hoe een Parsha verdeling eruit ziet ...

—Parashat HaShavuah—

בְּהָר

Behar

(Op de Berg [Sinai])

Vayikra 25:1-26:2

(Leviticus 25:1-26:2)

- 1 Leviticus 25:1-7 ◻
- 2 Leviticus 25:8-24 ◻
- 3 Leviticus 25:25-28 ◻
- 4 Leviticus 25:29-34 ◻
- 5 Leviticus 25:35-38 ◻
- 6 Leviticus 25:39-46 ◻
- 7 Leviticus 25:47-26:2 ◻

DE PARSHA BEGRIJPEN

LEVITICUS 25:1 - 26:2

Doelstelling—In plaats van naar één Parsha te kijken, zullen we de volledige sidra (Torah portie) als één eenheid onderzoeken. We zullen leren hoe 1) de thema's in een sidra [Torah portie] te volgen, 2) thematische connecties met andere sidra's te maken, 3) leren hoe patronen te zien door passages met gelijkaardige thema's met elkaar te verbinden en 4) begrijpen wat met een chiasmische structuur bedoeld wordt.

Chiasmische Structuren binnen de Torah

- I. In Parashat Mishpatim zagen we een voorbeeld van een chiasmische structuur in de Torah. Een chiasmische structuur is in wezen een thematische methode om de verhalen van de Torah te organiseren. Zoals ik al vroeger gezegd heb, vele Bijbel critici denken dat de Schrift gewoon een allegaartje is van verhalen die aan elkaar vastgehaakt zijn; ze kunnen echter niet verder van de waarheid verwijderd staan. De Schrift (en de Torah in het bijzonder) is een hoogst georganiseerd en gestructureerd document. In feite is zij zo goed georganiseerd dat, eenmaal dat je begrijpt hoe haar organisatorische principes *bloot te leggen* je beslist op je knieën zal vallen en eer betonen aan Adonai, wetend dat enkel een alwetend, almachtig Elohim (God) zulke hoogst gestructureerde strategieën heeft kunnen

ontwikkelen. In deze les zullen we een andere chiasmische structuur blootleggen die verweven is met de verhalen die gevonden worden in de boeken Exodus en Leviticus.

- A. Als je nieuw bent bij Mishpachah Beit Midrash of als je nog steeds niet overtuigd bent dat *thematische analyse DE* voornaamste methode/model is die we zouden moeten gebruiken om de Schrift te begrijpen en te interpreteren, dan zal de les van deze week zeker nuttig zijn om je te overtuigen. Het was Adonai's bedoeling dat we de Schrift thematisch zouden bestuderen. Dit zal hoe langer hoe duidelijker voor je worden omdat de thema's je op natuurlijke wijze zullen leiden naar diepe waarheden en patronen die in de Torah gevonden worden die anders *verborgen* zouden blijven!
- B. De les van deze week is geïnspireerd door een studie van Rav Menachem Liebttag, van Har Etzion Yeshiva (een militaire Yeshiva—Hesder) in Eretz Yisrael (het land Israel)—[The Tanach Study Center-Parashat Behar](#).

De "Problemen" met de Sidra

- I. Lees [Leviticus 25:1](#). Wat lijkt er “vreemd” in dit vers?¹ Als je je herinnert, de meeste instructies in de laatste helft van het boek Exodus (beginnend in Exodus 19) waren “van de Berg Sinai” gegeven. Waarom wacht de Torah dan tot nu om deze instructies in deze sidra voor te stellen? Dit is een vraag waar vele Joodse commentatoren zich mee bezig hielden. Merk op dat dit de eerste aanwijzing is om ons te helpen beseffen dat instructies in deze sidra thematisch verbonden zijn met instructies die we al in het boek Exodus gezien hebben. Maar wacht even, er is meer!
 - A. Lees [Leviticus 26:1-2](#). Lijken deze verzen niet misplaatst? Het grootste gedeelte van Leviticus 25 heeft betrekking op instructies rond de Shemitah (de zevenjarige Shabbat rust voor het land) en het Yovel (50-jarige Jubileum viering). Dan, in Leviticus 26:1-2, hebben we deze op het eerste zicht niet verwante instructies.
 - B. Een gelijkaardige “vreemde” tussenvoeging vond plaats in de studie van verleden week. Ik heb er op dat ogenblik je aandacht niet op getrokken. Leviticus 21-22 gaf instructies voor heiligheid/heiliging onder de priesters. Leviticus 23 was het hoofdstuk dat de heiliging van tijd nauwkeurig beschreef—de Mo'edim. Dan, schijnbaar buiten context, vermeldt [Leviticus 24:1-4](#) het aansteken van de Menorah! Waar hebben we een vers gezien dat lijkt op deze passage?² Merk op dat het bijna een exacte herhaling is! Bovendien werden *plots* instructies voor de Toonbroden vermeld in Leviticus 24:5-9. Dit gebod werd ook gegeven in Exodus 25:30.
 - C. Vorige week zagen we hoe het verhaal van de godslasteraar (Leviticus 24:10-23) *schijnbaar* buiten context was. Door thematische analyse hebben we echter vastgesteld dat het thematisch verbonden was met de ontwijding van de Naam van Adonai, YHVH. We merkten ook op dat de passage heel sterk verbonden was met [Exodus 21:12, 23-35](#) in Parashat Mishpatim. Deze passage bevatte ook instructies betreffende de relaties tussen mensen onderling.
 - D. In de sidra van deze week, presenteert de Torah ons de instructies van de Shemittah. Herinner je je waar de instructies voor het eerst gegeven werden?³ Nu moeten we vragen waarom. Waarom heeft de Torah de instructies voor de Shemittah tweemaal voorgedragen? We zullen later dieper op deze vraag ingaan.
 - E. Kijk nu naar [Leviticus 26:1-2](#). Waar hebben we deze geboden eerder gezien?⁴
- II. Heb je opgemerkt hoeveel geboden in de laatste twee sidra's voor het eerst in het boek Exodus vermeld werden? Laten we zien of we nog andere parallellen kunnen vinden.
 - A. Leviticus 26:3-46 beschrijft zegen en vloeken afhankelijk van het feit of Am Yisrael (het volk Israel) al dan niet Adonai's instructies gehoorzaamt of ongehoorzaam is.

Echter, dit is thematisch verbonden met [Exodus 19:5-6](#) waar Adonai bepaalde beloften doet gebaseerd op het feit of Am Yisrael al dan niet Zijn geboden gehoorzaamt!

- B. Leviticus 23 gaf in detail de instructies voor de Mo'edim weer. Herinner je je de sterke klemtoon die dit hoofdstuk op de Shabbat plaatste? Niet alleen vermeldde de Torah een dag van rust met al de Mo'edim, het vermeldde specifiek de Shabbat aan het begin van Leviticus 23. Daarom kunnen we Leviticus 23 volledig thematisch verbinden met de Shabbat—Leviticus 23 is thematisch verbonden met Exodus 31:12-17 en 35:2-3.
- C. Leviticus 22:17-33 gaat over de soorten dieren die geofferd mogen worden op het altaar. Welke andere sectie in Leviticus is thematisch verbonden met deze passage?⁵ Inderdaad!
- D. Lees Leviticus 21-22:16, dat gedetailleerd de instructies voor de priesters weergeeft. Welke uitdrukking wordt vele keren herhaald betreffende de priester en de offers?⁶ Daarom zien we dat deze sectie van de Torah voornamelijk betrekking heeft op het verzekeren dat de priesters de correcte heiligheid behouden, en ze zo in staat stelt op een correcte manier de offers te behandelen. Welke andere passage in Leviticus is thematisch verbonden met de priesters die met de offers omgaan?⁷ Inderdaad. Denk eraan, Parashat Vayikra (Leviticus 1-5) gaf instructies betreffende welke offers een Israëliet kan brengen, terwijl Parashat Tzav (Leviticus 6-7) gedetailleerd weergaf **HOE** de priesters de offers moesten behandelen (*het voedsel van hun God*).

III. Zo, wat hebben we gedaan? We hebben gezien dat de meeste geboden tweemaal herhaald werden beginnend in Parashat Yitro (Exodus 18) tot het einde van Leviticus 26! Nu kan dit niet b klinken, maar wacht tot we de onderwerpen ordenen. Hier zijn de regels. Eerst zullen we beginnen met een lijst te maken van het thema van elke sectie van de Schrift beginnend in Leviticus 26 **achteruit werkend!** Ten tweede, zullen we elk thema een letter toekennen.

- A. Zegen en Vloek voor Gehoorzaamheid of Ongehoorzaamheid—Leviticus 26:3-35.
- B. De Eerste Drie Geboden van de Tien Geboden—Leviticus 26:1-2.
- C. Shemitah en het Yovel (Jubeljaar)—Leviticus 25:1-55.
- D. De Godslasteraar (Instructies tussen de mens en zijn medemens)—Leviticus 24:10-23.
- E. De Menorah en de Toonbroden—Leviticus 24:1-9.
- F. De Mo'edim—Leviticus 23.
- G. Dieren geschikt om te Offeren—Leviticus 22.
- H. Heiligheid onder de Priesters—Leviticus 21.

In de vorige sectie hebben we een lijst gemaakt van de passages die thematisch verbonden waren met de acht onderwerpen hierboven voorgesteld. Nu, laten we al deze informatie in een tabel stoppen. De rechterkolom zal de informatie van hierboven opnemen (punten A-H). De linkerkolom zal de Torah porties opnemen (met Schriftverwijzingen) van de punten in A-H.

Torah Porties van Punten A-H	Thema's Van Punten A-H
Bechukkotai—Lev. 26-27:34	Zegen en Vloek voor Gehoorzaamheid of Ongehoorzaamheid—Leviticus 26:3-35.
Behar—Leviticus 25:1-26:2	De Eerste Drie Geboden van de Tien Geboden—Leviticus 26:1-2.
Behar—Leviticus 25:1-26:2	Shemitah en het Yovel (Jubeljaar)—Leviticus 25:1-55.
Emor—Leviticus 21:1-24:23	De Godslasteraar (Instructies tussen de mens en zijn medemens)—Leviticus 24:10-23.
Emor—Leviticus 21:1-24:23	De Menorah en de Toonbroden—Leviticus 24:1-9.
Emor—Leviticus 21:1-24:23	De Mo'edim/Shabbat—Leviticus 23.
Emor—Leviticus 21:1-24:23	Dieren geschikt om te Offeren—Leviticus 22.
Emor—Leviticus 21:1-24:23	Heiligheid onder de Priesters—Leviticus 21.

Let op de richting van het verloop van de onderwerpen. We banen ons een weg terug doorheen de sidra's! Laten we vervolgens een gelijkaardige tabel maken; laten we echter de volgorde opnemen van de passages thematisch verbonden met de punten A-H (*met hun Parashat HaShavuah naam en verwijzingen*).

<i>Thema's van Punten A-H en Schriftverwijzingen naar de Passages thematisch verbonden met de Thema's van A-H</i>	<i>Torah Porties van Thematische Connecties van Punten A-H</i>
Zegen en Vloek voor Gehoorzaamheid of Ongehoorzaamheid—Exodus 19:5-6.	Yitro— Exodus 18:1-20:23
De Eerste Drie Geboden van de Tien Geboden -Exodus 20:1-11.	Yitro— Exodus 18:1-20:23
Shemittah en het Yovel (Jubeljaar)—Exodus 23:10-11.	Yitro/Mishpatim— Exodus 21:1-24:18
De Godslasteraar (Instructies tussen de mens en zijn medemens). Exodus 21:12, en 23-25.	Mishpatim— Exodus 21:1-24:18
De Menorah en de Toonbroden—Exodus 27:20-21 en Exodus 25:30.	Terumah and Tetzaveh— Exodus 25:1-Exodus 30:10
De Mo'edim/Shabbat—Exodus 31:12-17 en 35:2-3.	Ki Tissa/Vayakhel— Exodus 30:11-38:20
Dieren geschikt om te Offeren—Leviticus 1-5.	Vayikra— Leviticus 1:1-5:26
Heiligheid onder de Priesters—Leviticus 6-8.	Tzav— Leviticus 6:1-8:36

Vergelijk de tweede kolom van deze tabel met de eigenlijke volgorde van de sidra's. Zie je een patroon?⁸ Okay, hier is de clou. De Schriftverwijzingen van Exodus 19 tot Leviticus 27 vormen wat een chiastische structuur genoemd wordt. Als we een etiket plakken op elk thema en haar overeenstemmende thematische connectie, zal je de structuur zien. Maar voor we dat doen, merk op dat Parashat Sh'mini tot Kedoshim lijkt te ontbreken. Wel, dat doen ze niet. Parashat Sh'mini tot Metzora zijn thematisch verbonden met de grote gebeurtenis die plaats vindt in deze hoofdstukken—het rusten van de Shechinah op de Mishkan en de noodzaak van heiligheid om in staat te zijn de Mishkan binnen te gaan. Gewoonlijk wijst een chiastische structuur naar een midden "as". Deze midden "as" is het belangrijkste punt waar de chiastische structuur naar verwijst. Laten we eens kijken.

- A) Zegen en Vloek—B'chukkotai
- | B) Eerste Drie van de Tien Geboden—B'har
- | | C) Shemittah en Yovel—Behar
- | | | D) Godslasteraar/Instructies tussen de Mens en zijn Medemens—Emor
- | | | | E) De Menorah en Toonbrood—Emor
- | | | | | F) De Mo'edim/Shabbat—Emor
- | | | | | G) Dieren geschikt om te Offeren—Emor
- | | | | | H) Heiligheid tussen de Priesters—Emor
- | | | | | | ***I) De Shechinah en Vereisten van Heiligheid⁹***
- | | | | | | H) Heiligheid onder de Priesters—Tzav
- | | | | | | G) Dieren geschikt om te Offeren—Vayikra
- | | | | | | F) De Mo'edim/Shabbat—Ki Tissa/Vayakhel
- | | | | | | E) De Menorah en Toonbroden—Terumah en Tetzaveh
- / / / D) Godslasteraar/Instructies tussen de Mens en zijn Medemens—Mishpatim
- | | C) Shemittah en Yovel—Yitro/Mishpatim
- | B) Eerste Drie van de Tien Geboden—Yitro
- A) Zegen en Vloek—Yitro

- IV. Ik zou de volgende opmerkingen willen maken i.v.m. deze chiasmatische structuur.
- A. Zoals je kunt zien, is deze structuur zeer uitgebreid.
 - B. Deze sterk uitgebreide structuur is duidelijk geen toeval.
 - C. De centrale as heeft betrekking op de aanwezigheid van de Shechinah of tegenwoordigheid/glorie van Adonai en de vereisten van Heiligheid voor al wie wil dichterbij komen! Denk eraan, in voorbije lessen heb ik de nadruk gelegd op hoe Adonai bezig was Zichzelf te openbaren als YHVH. Dit proces begon in Exodus 3 wanneer Mozes tot de brandende struik naderde en is verder gegaan tot op dit punt. Een van de belangrijkste aspecten van Adonai's karakter die Hij ons wil openbaren, door Zijn Naam YHVH, is Zijn Heiligheid. Deze chiasmatische structuur is slechts een bijkomend bewijs van deze bewering. Onze Elohim (God) is een Heilig, Heilig God. Deze chiasmatische structuur leert ons dit door ons te verwijzen naar de centrale as!
 - D. Deze les is een goed voorbeeld waarom wij, als niet-Joodse gelovigen in de God van Abraham, Izaak en Jacob, respect en eer verschuldigd zijn aan de Joodse wijzen van Israël. Ze hebben ons een groot geschenk gegeven met thematische analyse. Ik hoop dat nog velen er toe zullen komen deze Bijbel studievorm te waarderen!
 - E. Ten laatste, maar zeker niet minder belangrijk, zie je hoe aan dit patroon volledig zou voorbijgegaan worden zonder thematische analyse? Ik hoop van wel. Ik heb deze informatie uit Rav Liebtag's les voorgesteld om je te tonen hoe geweldig onze Elohim is. Alleen Hij zou Zijn glorie op deze manier kunnen bezielen.

DE PARSHIOT ONDERZOEKEN

Doelstelling—Leren hoe 1) het thema van een passage te onthullen, 2) het te verbinden met andere passages en 3) nieuw inzicht verwerven hoe de originele passage te interpreteren gebaseerd op zijn thematische connecties met die andere passages.

Waarom Informatie Tweemaal Aanbieden?

- I. In de vorige sectie zagen we dat de dubbele presentatie van bepaalde thematische onderwerpen ons in staat stelde een chiasmatische structuur bloot te leggen. Deze chiasmatische structuur wees naar een centrale as, wat de hoofdboodschap was. Met andere woorden, de chiasmatische structuur leert ons het volgende:
 - A. Exodus 19 tot Leviticus 27 moeten als een volledige eenheid gezien worden!
 - B. De hoofdboodschap van deze eenheid is dat Adonai heilig is en daarom moet de mens een bepaald niveau van heiligheid handhaven om tot Hem te kunnen naderen!

Laten we nu kijken naar een ander *dubbelspel*.
- II. Lees [Leviticus 25](#). Wat zijn een aantal van de hoofdonderwerpen in de passage?¹⁰ Denk er alsjeblieft aan, dit zijn gewoon mijn antwoorden. De jouwe kunnen even geldig zijn. Denk niet dat jouw antwoorden dezelfde als de mijne moeten zijn. We zoeken het algemeen thema of onderwerp.
 - A. Kan je denken aan een andere sectie van de Schrift die thematisch verbonden is met Leviticus 25?¹¹
 - B. Op hoeveel manieren zijn deze passages thematisch verbonden?¹²

- III. Telkens je twee passages ziet die zeer gelijkend zijn, zou je je automatisch het volgende moeten herinneren: 1) De passages zijn met een reden thematisch verbonden en 2) elke passage heeft een unieke les die ermee geassocieerd is.
- A. Lees [Leviticus 25:1-5](#). Wat lijkt de reden te zijn WAAROM Am Yisrael de instructies van de Shemitah zou moeten opvolgen?¹³ Lees nu [Exodus 23:10-11](#). Wat lijkt de reden te zijn WAAROM Am Yisra'el de instructies van de Shemitah zou moeten opvolgen?¹⁴ Is er enige vermelding van de beweegredenen waarom het land rust nodig heeft?¹⁵ Dit is een klassiek voorbeeld van twee passages, thematisch verbonden, die een verschillende les leren. Hoe is Exodus 23:12, dat over de Shabbat handelt, thematisch verbonden met Exodus 23:10-11?¹⁶ Samengevat, zien we dat de Shemitah opgenomen wordt in de context van sociale gerechtigheid voor de medemens, in het bijzonder de armen. Dit aspect (waardering voor de *armen*) ontbreekt volledig in de passage in Parashat B'har! In feite zou men kunnen denken dat de enige reden voor het naleven van de Shabbat en de Shemitah erin bestond voordeel te bieden aan de *armen* en de dieren ware het niet voor passages zoals Leviticus 25:1-5.
- B. Lees [Leviticus 25:8-13](#). Hoe is deze passage over het Yovel thematisch verbonden met Leviticus 25:1-7, met betrekking tot de Shemitah?¹⁷ Zo, we zien dat Yovel en Shemitah thematisch verbonden zijn omdat *beiden impliceren rust geven aan het land*. Volgens Leviticus 25:23-28, welke belangrijke gebeurtenis, verbonden met het land, vindt plaats tijdens het Yovel?¹⁸ Waarom moet het land terugkeren naar zijn oorspronkelijke eigenaars met elke Yovel en niet het eigendom blijven van wie het ook gekocht had vóór het Yovel?¹⁹ Volgens Leviticus 25:39-43, welke andere gebeurtenis vindt plaats tijdens het Yovel?²⁰ Nu zien we een verband tussen het land en een Hebreeuwse slaaf vermits beiden teruggekocht mogen worden tijdens het Yovel. We hebben gezien dat het land vrijgekocht kan worden en aan zijn oorspronkelijke eigenaars teruggegeven, omdat het land aan Adonai toebehoort. Wat is de basis voor het loskopen van een Hebreeuwse slaaf?²¹ Als we deze feiten samenbrengen, zien we dat land en Hebreeuwse slaven vrijgekocht kunnen worden tijdens het Yovel omdat ze beiden aan Adonai toebehoren .
- C. In Exodus, lees de reden voor de Shemitah ten voordele van de minst bedeelden te zijn. Thematisch, wat lijkt in Leviticus 25de reden voor de Shemitah te zijn? Gebruik de thematische informatie die we tot hiertoe bloot gelegd hebben om op de vraag te beantwoorden. Je antwoord?²² Zoals je kunt zien, is de reden voor de Shemitah in Leviticus 25 verschillend van de reden in Exodus 23 gegeven! Wat lijkt de focus te zijn van de reden voor Shemitah in Leviticus 25?²³
- IV. Alles samenbrengen—Hoewel de reden voor het vieren van Shemitah gegeven in Exodus 23 gefocust te zijn op de mens (de armen dienen), lijkt de reden voor het vieren van Shemitah gegeven in Leviticus 25 gefocust te zijn op Adonai (erkennen van zijn autoriteit en eigendomsrecht van het land)! In Exodus was het gebod voor de Shemitah geplaatst tussen talrijke geboden die de relatie *tussen de mens en zijn medemens* regelden, terwijl hetzelfde gebod in Leviticus 25 geplaatst was tussen talrijke geboden die de relatie tussen Adonai en de mensheid regelden. Dit is niet ongevoel in de Torah. Een gebod kan meerdere redenen hebben **WAAROM** we het zouden gehoorzamen. Het belangrijke punt hier is dit. Soms zal de Torah een gebod herhalen. Wanneer je dit fenomeen ziet, denk dan gewoon niet, "oh ik heb dit vroeger al gezien ...er is hier niets nieuws." De thematische context waarin het gebod voorkomt zal vragen dat je een nieuw aspect van het gebod ziet.

DE CONNECTIE MAKEN TUSSEN DE PARASHAT HASHAVUAH EN DE HAFTARAH

Doelstelling—Leren hoe Schriftgedeelten thematisch met elkaar te verbinden, en hierdoor op een Hebreeuwse manier leren denken. Geworteld worden in het belang van thematische analyse door het in actie te zien wanneer je het Torah gedeelte met het Haftarah gedeelte verbindt.

Je kunt de Haftara lezing vinden in [Jeremia 32:6-27](#).

- I. De Context van de Haftarah Lezing—Deze profetie werd aan Jeremia gegeven *tijdens het beleg* van Jeruzalem door de Babyloniërs. Bovendien was Jeremia in de gevangenis.
 - A. Lees [Jeremia 32:6-7](#). Hoe is deze passage thematisch verbonden met de Torah portie?²⁴
 - B. Lees [Jeremia 32:8-12](#). Welke uitdrukking wordt een aantal keren in deze passage herhaald betreffende de transactie?²⁵ Het lijkt dat Jeremia zich er angstvallig van verzekerde dat vele getuigen de transactie zagen. Kan je aan een andere land transactie uit het boek Genesis denken die thematisch met deze verbonden is door de uitdrukking "in de/hun ogen"?²⁶ Merk op hoeveel keer de Torah verwijst naar het feit dat Abrahams transacties " binnen het gehoor/zicht van de kinderen van Chet/de raad" waren. In deze beide passages, wilde Adonai benadrukken dat er vele getuigen waren bij deze verkopen van land.
 - C. Jeremia werd dan bevolen zijn akten in een aarden vat te doen zodat ze vele dagen zouden intact blijven. Ik ben er zeker van dat je begrijpt wat vele dagen betekenen in de ogen van Adonai. **Hij bedoelde waarschijnlijk voor honderden en honderden jaren.**
 - D. **Lees [Jeremia 32:16-27](#). Hoe is Jeremia 32:22 verbonden met de Torah portie?**²⁷ Waarom ondervraagt Jeremia Adonai over het kopen van het land?²⁸
 - E. De Haftarah passage van deze week is beslist van belang voor de discussie met betrekking tot gebeurtenissen in het Midden-Oosten vandaag de dag. Zoals je weet, stijgt de werelddruk op Israël om de vorming van een "Palestijnse" staat toe te laten binnen Eretz Yisrael. Heb je de koppen gezien toen Minister van Buitenlandse Zaken Colin Powell geciteerd werd toen hij zei "...laten we er mee verder gaan ..." met betrekking tot de mantra van de Palestijnse soevereiniteit? Wetend dat Israël de "Palestijnen" zou kunnen toelaten een staat te vormen binnen Eretz Yisrael, hoe is de Haftarah lezing thematisch verbonden en relevant voor de gebeurtenissen van vandaag?²⁹ Jeremia's aankoop van land werd in een container verzegeld om vele dagen te duren. Ik zal niet verrast zijn *wanneer*, niet als, dit document op een dag boven water komt. Adonai heeft Jeremia het veld laten kopen op een betekenisvol moment. Wanneer? Wanneer het land op het punt stond ingenomen te worden door een vreemde vijand en wanneer Am Yisrael in ballingschap ging. Waarom heeft Hij dat moment gekozen voor de transactie? Om ons aan te tonen dat ook al kan Am Yisrael in ballingschap gaan, het Land behoort nog Steeds Am Yisrael toe!!! Hoeveel jaren er ook voorbij gaan, Am Yisrael bezit het land Israël omdat het, in feite, aan de schepper van het heelal toebehoort. Daarom heeft niemand anders recht op het land, zij het de "Palestijnen" of wie dan ook, tenzij Am Yisrael!

Doelstelling—Leren hoe de Torah onderwijs geeft over het leven en de bediening van Yeshua HaMashiach. Yeshua zei dat Mozes over Hem geschreven had³⁰. Daar de Torah het woord Messias nog niet eens vermeldt, zal dit onderdeel je helpen de Messias in de Torah te zien. Dit wordt voornamelijk gedaan door thematische analyse en midrash te gebruiken.

Shemittah, Shabbat en het de Leer van Yeshua

- I. Ik ben ervan overtuigd dat de Geschriften van het Nieuwe verbond gewoonweg een commentaar op de Tanakh zijn. In tegenstelling tot de gangbare wijsheid die in het christendom gevonden wordt, werd de Torah (Wet) niet afgeschaft. De mensen denken dat er om verschillende redenen een eind aan gemaakt werd, maar de twee belangrijkste redenen zijn omdat 1) ze niet weten wat de Torah eigenlijk zegt vermits ze haar niet op een serieuze manier bestuderen [uiteindelijk, ze werd afgeschaft toen Yeshua stierf—zeggen ze] en 2) ze begrijpen niet hoe de Schrift thematisch te bestuderen. Thematische analyse is een must, anders zal je denken dat de Geschriften van het Nieuwe Verbond verschillend zijn van de Torah. Ik zou je verder willen tonen hoe de geboden in de Torah eigenlijk de basis/fundering zijn voor alle leerstellingen van de Geschriften van het Nieuwe Verbond met betrekking tot het Koninkrijk van God.
- II. Shemittah en Geven aan de Armen—Lees [Luke 6:38](#). Kan je zien hoe de sidra van deze week aan de basis kan gelegen hebben van deze verklaring?
 - A. We zeiden hiervoor dat de Shemittah voorgesteld werd in Leviticus 25 en Exodus 23. In Exodus 23 was de reden om het land rust toe te kennen dat de armen (en de dieren) van de oogst konden eten. Hoe is dit feit thematisch verbonden met geven?³¹
 - B. Lees nu [Leviticus 25:19-22](#). Wat belofde Adonai (betreffende de oogsten) als aan de Shemittah gehoorzaamd werd?³² Daarom, zien we een rechtstreekse wisselwerking met de woorden van Yeshua. Geef (gehoorzaam de Shemittah door de armen toe te laten in uw velden te oogsten) en er zal u gegeven worden, een goede, neergedrukte, en geschudde en overlopende maat (omwille van Adonai's zegen, zal je de oogst van het zesde jaar eten in het negende jaar)!
 - C. Hoe ondersteunt de context van Lukas 6:38 thematisch onze connectie van Yeshua's woorden in die passage met de instructies van de Shemittah?³³
- III. Wanneer je de Torah leest, telkens je het volgende ziet 1) beelden van *verrijzenis*, 2) beelden van hernieuwd *leven* als een gevolg van bevrijding van dreigende *dood* en 3) beelden van overwinning en *hernieuwd leven* als een gevolg van *dood*, weten we dat de Torah op het punt staat ons onderwijs te geven betreffende de Messias. Ik noem deze de thema's van ***De Verrijzenis en het Leven*** en ze worden in het bijzonder versterkt als ze op een of andere manier verbonden worden met het getal *drie*. Samengenomen, het thema van De Verrijzenis en het Leven en het getal drie *vormen Het Teken van de Messias!*
 - A. De eerste **LEVENDE** dingen (planten, gras, enz.) werden geschapen op dag **DRIE!** Dit is strikt genomen geen leven uit de dood; echter, het principe van leven dat voortkomt uit en toestand waar geen leven is, is duidelijk.
 - B. Het beeld van de Torah van de **VERRIJZENIS** van de Messias wordt gevonden in de Heilige Dagen. De Heilige Dag die een schaduw is van de **VERRIJZENIS** van Yeshua is de **DERDE** Heilige Dag, de Dag van het Omer Wuifoffer (Leviticus 23)! Het offer van de gerstschoven op de dag na de Sabbath die plaatsvindt tijdens de week van ongezuurde broden is een profetisch beeld van de verrijzenis van de Messias.

- C. Jonas, die inde buik van een grote vis was, had **dood** moeten zijn. Maar op de **DERDE** dag kwam hij **LEVEND** naar buiten! Waarlijk, *dood* werd in overwinning verslonden!
- D. De Akeida (binding van Izaak) gevonden in Genesis 22—Abraham was verondersteld Izaak te offeren als een olah (volledig brandoffer). Hoewel Adonai hem ervan weerhield Izaak daadwerkelijk te offeren op de **DERDE** dag, wijst de manier waarop de Torah het verhaal vertelt er op dat Izaak *stierf* en **VERREES**. Dat is waarom Hebreëen 11:17-19 optekent dat Abraham *Izaak figuurlijk terugkreeg uit de dood door VERRIJZENIS!*

Zie je het teken van de Messias Messiah in [Leviticus 25:19-22](#)?³⁴ Inderdaad. De Messias degene die in verband gebracht wordt met het ons ondersteunen met leven in het zicht van omstandigheden die dood kunnen veroorzaken. Het getal drie versterkt de connectie! Als je nieuw bent bij MBM en het Teken van de Messias niet begrijpt, lees dan de studie over [Parashat Metzora](#).

- IV. Heb je opgemerkt hoeveel wonderen Yeshua op de Shabbat deed? Eigenlijk, wanneer je nagaat hoe dikwijls de Geschriften van het Nieuwe Verbond de Shabbat vermelden als Yeshua genas, zou iemand gemakkelijk kunnen vermoeden die Hij met opzet de meeste van Zijn wonderen op de Shabbat deed! Waarom zou dat het geval zijn?
 - A. Wanneer Adonai Zijn volk verlost bij de Rode Zee, vertelde Hij hen achterover te leunen en te rusten (Shabbat), terwijl ze Zijn redding bekijken, omdat Hij het allemaal gaat doen! Op dezelfde manier, moeten we stoppen met onze eigen werken en rusten in het voltooide werk van de Messias! Hij stelde redding veilig voor ons. Er was niets dat we konden doen om onszelf te redden. Yeshua deed het allemaal, met een uitgestrekte arm op de terechtstellingpaal. De ultieme vervulling van de Shabbat vindt plaats wanneer we rusten in het voltooide werk van de Messias!
 - B. We hebben in vorige studies gezien dat de Torah het teken van de verrijzenis en bevrijding uit de dood tot leven gebruikt om ons duidelijk te maken dat we op het punt staan een voorsmaakje te krijgen van de persoon en het werk van de Messias. De Messiah is gekomen om **LEVEN** te brengen! Lees [Shemot 15:22 - 15:26](#)—Waar waren de kinderen van Israël drie dagen aan het reizen?³⁵ Waar is de wildernis een beeld van?³⁶ Waar is water een beeld van?³⁷ Verbind deze thema's met het feit dat Mozes een boom in de waters van Marah wierp om ze drinkbaar te maken. Dit verhaal onderwijst het thema van leven uit de dood. De woestijn is een plaats van dood. De waters (leven) bij Marah waren bitter en waren konden niet gedronken worden (dood). Maar, na drie dagen gereisd te hebben in een plaats van dood, en na bij de dode waters toegekomen te zijn, worden de waters levend gemaakt door er een boom in te werpen! Dit klinkt als een...

Boom van Leven!

Later in Exodus, klagen de kinderen van Israël omdat ze geen voedsel hebben. Maar Adonai voorziet manna uit de hemel. Deze gebeurtenis heeft ook een Messiaanse betekenis. Zie [Joh. 6:32, 34 en 49-51](#) en [I Korintiërs 10:3](#)³⁸. Zoals we voordien zagen, leert de Torah ons dat de Shabbat een rust is waar we in binnengaan door het werk van de Messias. We rusten in Zijn voltooid werk. Welke Messiaans beeld probeert de Torah over te brengen door Adonai de kinderen van Israël van brood en water (LEVEN) te laten voorzien?³⁹ Daarom, besluiten we dat de voorziening van brood en water een *werk van de Messias* is. Door de Israëlieten zes dagen in de week dagelijks van brood te voorzien en een dubbele portie op de zesde dag, welk gebod probeerde Adonai Israël aan te leren?⁴⁰ Zoals je kunt zien, onderwijst de Torah dat er een sterke

wisselwerking is tussen de Shabbat en LEVEN! Dit dan is een andere les die het werk van de Messias thematisch met de Shabbat verbindt! Het is het werk van de Messias om ons het brood en water van leven te geven. Het is onze verantwoordelijkheid om in Zijn voltooide werk te rusten. We moeten van onze arbeid rusten en Hem toelaten het goede werk te voltooien dat Hij begonnen is. Op dezelfde wijze, bracht Yeshua aan velen genezing (LEVEN) op de Shabbat! Door op de Shabbat te genezen verklaarde Hij dat Hij de Messias was!

- V. Lees [Mattheüs 22:39](#). Hoe is de dubbele voorstelling van de instructies voor de Shemittah thematisch verbonden met Yeshua's verklaringen?⁴¹ Zoals je kunt zien, door de verhalen van de Torah thematisch te analyseren, gaan vele rijke lessen voor ons open.
- VI. Er wordt gezegd dat Yeshua vijftig generaties na Noachs kleinzoon kwam! Wat is de thematische betekenis van het getal vijftig?⁴² Denk eraan, verlossing uit de slavernij en loskoping van het land waren belangrijke gebeurtenissen die tijdens de Yovel plaats vonden. Met andere woorden, ***de Yovel was een periode van vrijheid en verlossing!***
- A. Lees [Lukas 4:16-21](#). Welke uitdrukking in deze passage is heel duidelijk verbonden met de Yovel?⁴³ We weten dat het fysische volk (Israëlieten) vrijgezet werden uit de slavernij bij de Yovel. Bovendien, weten we dat Yeshua kwam om ons te verlossen uit de gebondenheid van slavernij aan zonde! Verbind alles in sectie IV thematisch samen om te tonen hoe de Yovel eigenlijk een les is betreffende het werk van de Messias!⁴⁴
- B. Hoewel de Torah spreekt over fysische verlossing van fysische slaven, kunnen we nu zien dat de diepere betekenis van de Yovel hierin ligt dat de Messias zou komen om ons geestelijk te verlossen van zonde en de gevolgen van zonde—ziekte!
- VII. Hier is een doordenkertje voor je. We weten dat gerst een Messiaans symbool is—zie Parashat Emor. Nu weten we dat de Yovel een Messiaanse betekenis heeft. Lees het verhaal van [Ruth](#). Merk op hoe dikwijls de Schrift de gerstooft vermeldt in Ruth 2-3. Merk ook op hoe dikwijls de Schrift Boaz vermeldt als de bloedverwant (verlosser) in Ruth 1-4. Deze verwijzingen naar gerst en de bloedverwant verlosser vertellen ons dat het verhaal van het boek Ruth een Messiaanse betekenis heeft. Weet je hoe? Hint, in Ruth 1:16-17, zegt Ruth (een heiden) tot Naomi (een Israëlitische):

Val mij niet tegen, dat ik u zou verlaten, om van achter u weer te keren; want waar gij zult heengaan, zal ik ook heengaan, en waar gij zult vernachten, zal ik vernachten; uw volk is mijn volk, en uw God mijn God.¹⁷ Waar gij zult sterven, zal ik sterven, en aldaar zal ik begraven worden; alzo doe mij de HEERE en alzo doe Hij daartoe, zo niet de dood *alleen* zal scheiding maken tussen mij en tussen u! (Ruth 1:16-17)

Shemittah/Yovel en het Millennium/Eeuwige Toestand

- I. Lees [II Petrus 3:8](#). Deze passage stelt voor ons een verklarend instrument op Sod (verborgen) niveau in. Laten we dit in praktijk brengen. Laten we aannemen dat 1000 jaar overeenkomt met één dag en die redenering toepassen op de instructies van de Shemittah. In deze analogie, zal ik de één dag/1000 jaar analogie verklaren en ik zal de instructies van de Shemittah in andere bewoordingen uitdrukken met betrekking tot het algemeen thema hier voorgesteld. Vanaf Leviticus 25 merken we het volgende op:
- A. 6.000 jaren zal je je veld bezaaien ...
- B. Maar in het 7.000ste jaar zal er een Shabbat rust zijn voor het land...
- C. En de Shabbat opbrengst van het 7.000ste jaar zal mens en dier ten goede komen ...
- II. Ongeveer 6.000 jaar menselijke geschiedenis is voorbij gegaan sinds Adam en Chava (Eva). Welke tijdsperiode zal beginnen wanneer Messias Yeshua terugkeert?⁴⁵ Laten we

thematisch diep nadenken en de volgende connecties opmerken tussen de menselijke geschiedenis en de instructies van de Shemittah.

- A. Zes jaar mochten de Israëlieten de velden in Eretz Yisrael bewerken naar hun eigen goeddunken. Gedurende 6.000 jaren heeft de mens "de velden bewerkt" van de volledige aarde zoals het hem uitkwam.
- B. In het zevende jaar, moesten de Israëlieten en de dieren baat vinden bij de Shemittah rust van het land. Tijdens het millennium, zullen de mensheid en de dieren baat vinden bij het bewind en de regering van Messias Yeshua, de Heer van de Shabbat. Dit is de drijfkracht achter Paulus' boodschap in [Romeinen 8:18-24](#), die zegt dat de vernieuwing van de aarde op dezelfde tijd zal plaatsvinden als de wederopstanding, wanneer we onze verheerlijkte lichamen krijgen. Op dat ogenblik (het 7.000ste jaar), zal de schepping vrijgezet worden van de gebondenheid van corruptie, die binnenkwam toen Adam en Chava zondigden.

Daarom lijkt het dat de instructies voor de Shemittah eigenlijk een Messiaanse boodschap bevatten van het komende duizendjarige koninkrijk. Net zoals de Shemittah de Israëlieten toeliet gedurende zes jaar het land te bewerken, gevolgd door een Shabbat rust van een jaar, op dezelfde manier, liet Adonai de mens toe om zijn eigen ding te doen gedurende de voorbije 6.000 jaar, die gevolgd zullen worden door een duizendjarige Shabbat!

- III. De Yovel vond plaats na de zevende periode van zeven jaar. Met andere woorden, op een bepaald punt was er een Shemittah cyclus van zeven jaar gevolgd door een achtste jaar dat de Yovel was. Op dezelfde manier, zijn er zeven dagen in de geschiedenis (7.000 jaren) gevolgd door een achtste dag (het 8.000ste jaar), dat de eeuwigheid zal inleiden (na het millennium). De Yovel werd gekenmerkt door een terugkeer van het land aan Am Yisrael en de afkoop van al wie in gebondenheid gebracht was. Op dezelfde manier, wanneer de eeuwige toestand begint op "de achtste dag," zal Yeshua alle dingen aan de Vader teruggeven en zullen we vrijgezet worden van ALLE vormen van gebondenheid als we een eeuwige vereniging met Adonai binnengaan.
- IV. Afsluitende Gedachte—Dit zijn gewoon mijn overpeinzingen van de Schrift. Ik ben niet dogmatisch in vele dingen. Je kunt een verschillende mening hebben wat betreft de interpretatie van de Torah. Ik sta open voor afwijkende meningen en ik denk zeker en vast niet dat ik er ben. Wat ik in deze Torah lessen naar voren breng weerspiegelt mijn huidig begrip van de Torah. Zoals je je er zeker van bewust bent, gaan we allen door met groeien; ik probeer echter steeds mijn commentaar te beperken tot dingen waar ik van overtuigd ben dat ze de tand des tijds zullen doorstaan. Moge Vader YHVH je Torah studie verder blijven zegenen!

¹ Het stelt dat de volgende instructies aan Mozes gegeven werden op de Berg Sinai. Dit is vreemd omdat de meeste instructies gegeven in Leviticus vanuit de Mishkan gesproken werden.

² Exodus 27:20-21.

³ Exodus 23:10-11.

⁴ Exodus 20:1-9.

⁵ Leviticus 1-5, dat gedetailleerd de soorten offers weergeeft die aanvaardbaar zijn voor Adonai.

⁶ Verklaringen betreffende de tekst, "het voedsel van uw God."

⁷ Parashat Tzav.

⁸ Ja. De onderwerpen in A-H worden nu chronologisch weergegeven volgens het schema van de Parashat HaShavuah!

⁹ Parashat Sh'mini - K'doshim.

¹⁰ 1) De Shemittah of Sabbat jaar, 2) de Yovel of Jubeljaar, 3) afkoping van het land, 4) voorkomen van armoede en 5) Israëlische slaven.

¹¹ Ja, Exodus 23:9-18!

¹² 1) De Shemittah, 2) aansporingen om Adonai's instructies te gehoorzamen, 3) een verwijzing naar hun verblijf in Egypte als slaven, 4) Shabbat en 5) een verbod op afgoderij.

¹³ De reden is dat het land zou moeten kunnen rusten.

¹⁴ Zodat de armen en de dieren voldoende te eten zouden krijgen.

¹⁵ Neen.

¹⁶ Beide leggen er de nadruk op dat de rust op de zevende dag en in het zevende jaar ten goede komt aan iemands medemens die minder begoed zou kunnen zijn (zowel als de dieren die op het veld werken).

¹⁷ Shemittah en Yovel zijn verbonden omdat ze elk een rust voor het land inhouden—het zevende jaar tegenover het vijftigste jaar!

¹⁸ Het land mag vrijgekocht worden.

¹⁹ Omdat het land aan Adonai toebehoort. Hij bezit het.

²⁰ Een slaaf van Hebreeuwse oorsprong mag vrijgekocht worden.

²¹ Volgens Leviticus 25:42-43, kan een Hebreeuwse slaaf niet voor eeuwig een slaaf blijven omdat Hij Adonai toebehoort. Hij is Adonai's dienaar. Met andere woorden, Adonai bezit hem.

²² Net zoals Adonai de slavernij van een Hebreeuwse slaaf kan beperken vermits hij Zijn eigendom is, is de reden voor het naleven van de Shemittah in Leviticus 25 omdat Adonai het land bezit! Het is Zijn land, daarom heeft Hij het laatste woord over hoe vaak het geploegd mag worden en wie het kan bezitten.

²³ De nadruk ligt op het viere van de Shemittah omwille van onze relatie met Adonai. Hij bezit het land; daarom wordt de Shemittah gezien als een erkenning van Zijn eigenaarschap van het land en Zijn autoriteit.

²⁴ Adonai wilt dat Jeremia land loskoopt dat aan een van zijn familieleden toebehoort. Dit is thematisch met de sidra verbonden, omdat land om de vijftig jaar vrijgekocht kon worden door de oorspronkelijke eigenaars of hun familieleden.

²⁵ "In de/hun ogen."

²⁶ Genesis 23, wanneer Abraham het veld van Machpelah koopt om Sarah te begraven.

²⁷ De Torah portie neemt verschillende geboden op die Am Yisrael moet houden **OMDAT** Adonai het land bezit!

²⁸ Hij weet dat de Babyloniërs op het punt staan het land in te nemen; daarom wil hij weten wat voor zin het heeft land te kopen dat op het punt staat aan een ander volk gegeven te worden.

²⁹ Het feit is dat Adonai Eretz Yisrael bezit. Niemand heeft het recht om een deel ervan aan de heidenen te verkopen!

³⁰ Yeshua zei in Johannes 5:46 dat Mozes over Hem gesproken had. Psalm 40:6-8, sprekend over de Messias, zegt dat het boek over Hem geschreven is. Paulus zegt dat alle feesten profetische schaduwen waren van Messias Yeshua.

³¹ Wanneer je je veld toeliet te rusten volgens de Shemittah, zouden de armen komen en van de velden eten. Dit is geven! Iets dat van jou is wordt nu aan iemand anders *gegeven*.

³² Adonai beantwoordde de hypothetische vraag die iemand zou stellen indien ze het land toelieten te rusten in het zevende jaar—"Wat zullen we in het zevende jaar eten?" Hij zei dat indien Am Yisrael het land zou toelaten te rusten, Zijn zegen zo groot zou zijn dat ze nog steeds de opbrengst van het zesde jaar zouden eten **IN HET NEGENDE JAAR!**

³³ De context van Lukas 6:38 heeft betrekking op de relatie tussen de mens en zijn medemens! Dit is de exacte context waarin de instructies van de Shemittah voorgesteld worden in Exodus 23!

³⁴ Ja. Als je in het zesde jaar niet plant, zal je niet kunnen planten tot in het achtste jaar. Dan zal je niet kunnen oogsten tot in het negende jaar! Normalerweise, na **DRIE** jaar zonder een belangrijke oogst kan je hongersnood of dood onder ogen zien. Maar Zijn zegen zal er voor zorgen dat je **LEVEN** hebt in die **DRIE** jaren.

³⁵ Ze reisden in een wildernis.

³⁶ Het is een beeld van onvruchtbaarheid en dood. Heel weinig dingen kunnen in de wildernis leven omdat er zo weinig water is. De wildernis is vol van scorpioenen en adders. Het is een plaats van dood.

³⁷ Water is een beeld van leven. Zonder water, kan niets leven.

³⁸ ³ En allen dezelfde geestelijke spijs gegeten hebben; ⁴ En allen dezelfde geestelijke drank gedronken hebben; want zij dronken uit de geestelijke steenrots, die volgde; en de steenrots was Christus

³⁹ Hij probeert hen te onderwijzen dat de Messias de bron is van het brood en water van leven.

⁴⁰ Hij probeerde hen over de Shabbat te onderwijzen.

⁴¹ De voorstelling van de Shemittah in Leviticus 25 legde de nadruk op onze verplichting tegenover Adonai als de eigenaar van het land. De voorstelling van de Shemittah in Exodus 23 legde de nadruk op onze verplichting tegenover onze medemens. Samen genomen, leren deze twee passages ons Adonai lief te hebben door Zijn woord te gehoorzamen en onze medemens lief te hebben (in het bijzonder de armen) door hem te behandelen zoals wij behandeld willen worden.

⁴² Het is het Jubeljaar of Yovel.

⁴³ "...om de gevangenen te prediken loslating..."

⁴⁴ De Yovel vindt om de vijftig jaar plaats. Als het een feit is dat Yeshua 50 generaties na Noachs kleinzoon kwam, dan is dit een les op Sod (verborgen) niveau dat de Messias zou komen op een vijftig *generatie* (in plaats van jaar) Yovel! Net zoals de Yovel een periode van afkoping en vrijheid was, kwam Yeshua om ons vrij te zetten van onze gebondenheid aan zonde, ziekte, kwalen en armoede.

⁴⁵ Een 1000-jarige periode gekend als het Duizendjarig Koninkrijk.